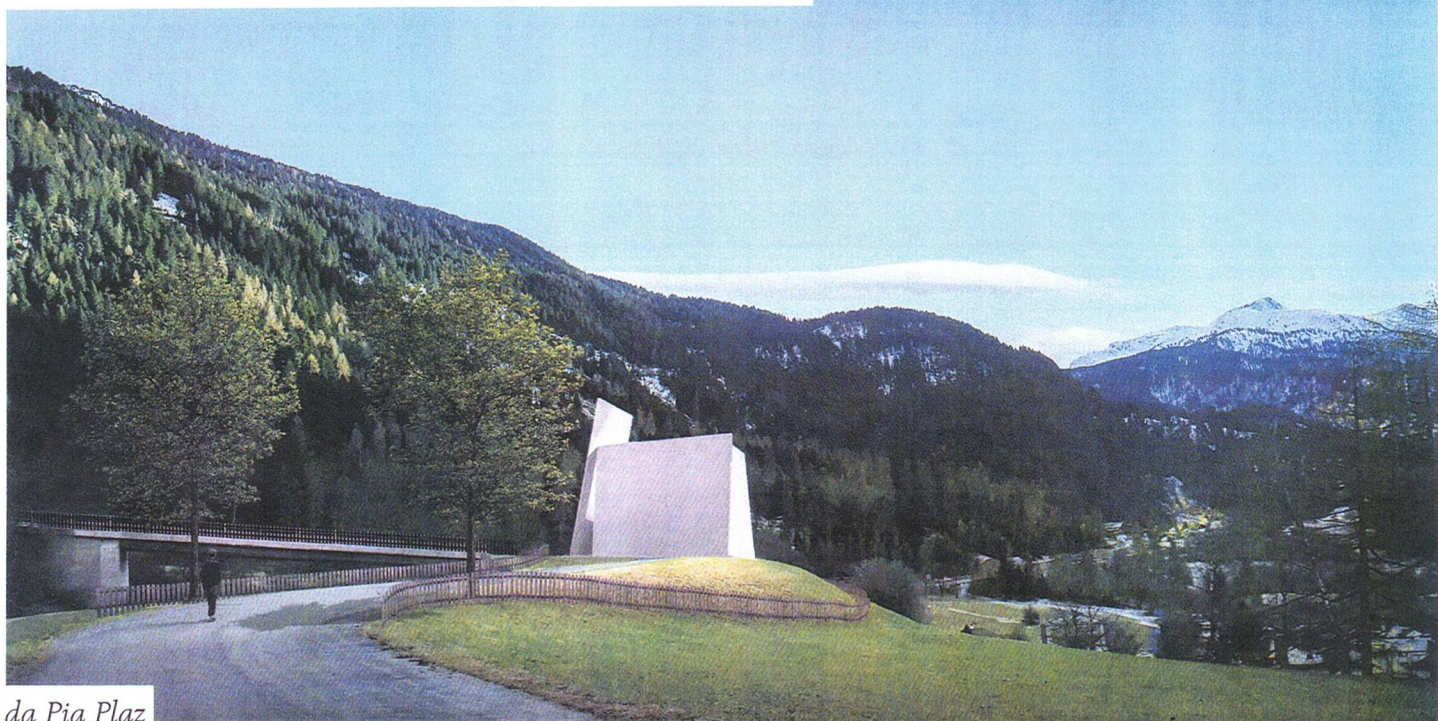

SPER VEIA

da Pia Plaz

Visualisaziun dalla baselgia d'autostrada

Ellas on tottas dus igl madem intent, anvidar igl carstgang a sa farmar, neir or digl auto e contemplar u eir an contemplaziun. Amblidar la veta hectica davant porta e sen l'autostrada tgi passa segl manivel – managea èn las dus baselgias per lung dall'autostrada A13 ainten la Val Schons.

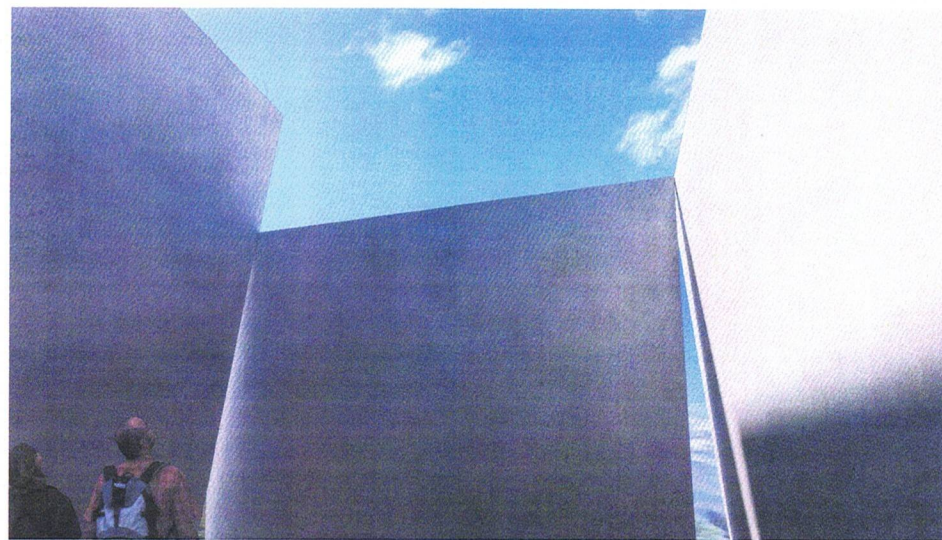
L'egna dad ellas stat gio blers onns, igl è la baselgia refurmada Son Martin a Ziran cun igl sies plafung da tavlas digl 12avel tschentaner. Ella è en'attracziun per mintgign tgi passa sen la ruta an direcziun sid u nord. Las 153 tavlas quadratas èn mintgamai 90cm lungas e furman igl sulet plafung cumplet tgi exista anc sen chest mond. Uscheia ègl er da declarar igl grond domber da persungas tgi visita onn per onn la pitschna baselgia da Ziran.

Ena part dallas tavlas preschaintan maletgs cun figuras da fablas tgi respreschaintan igl nosch ed igl schlet, otras preschaintan l'istorgia da Jonas. Pianavant èn da vaseir maletgs d'anghels tgi proclameschan igl giuvenessende. Las tavlas damez rachintan dantant dalla veta da Jesus e dalla veta da Son Martin, igl patrung dalla baselgia – en veir deletg pigls igls.

Tot oter è planisada l'otra baselgia agl our dalla A13. I sa tracta d'ena baselgia ecumena, dessigneida digls ancunaschaints architects svizzers Herzog & de Meuron. Anc exista la baselgia sulettamaintg sen igls plans digls dus architects da renom internaziunal. Chels plans preveian ena baselgia, construeida or da quatter grondas plattas da betun tgi magnan igl visitader e la visitadra plang a plang scu ainten ena tgesa d'ena glimaia, d'en salv an l'oter anfignen tgi las ramours dall'autostrada e digl mintgade svaneschan. La fegnameira digls architects Herzog & de Meuron è da stgaffier cun la baselgia d'autostrada en li tgi duess reunir cardientscha, architectura mundiala ed istorgia locala. La baselgia duess animar igls viagiatoours tranter nord e sid da frenar per en mument lour auto ed er sasez.

Igl cuntrast na pudess betg esser pi grond tgi chel tranter las dus baselgias agl our dalla veia. L'egna cun ena regezza culturala immensa, l'otra cun ena architectura redutgeida tgi animescha da tschartger la bellezza ainten sasez u ainten la cuntrada anturn la baselgia. Dantant tgi la baselgia veglia a Ziran veglia siva digl 12avel tschentanner sur digls viandants e las viandantas sen la veia ancunter sid u nord, spetga la baselgia nova ad Andeer anc segl colp da partenza. I mantgan igls daners scu tgi Martin Cantieni, igl vicepresident digl cunsegl da fundaziun «Autobahnkirche» daclera sen dumonda. Igl plan seia da finanztgier igl project an amprema lengia cun daners privats.

Anfignen ossa vegian els igl consentimaint per bung la mesadad digls costs da total 8 milliuns francs. Cantieni na sa pò betg propi declarar las difficultads

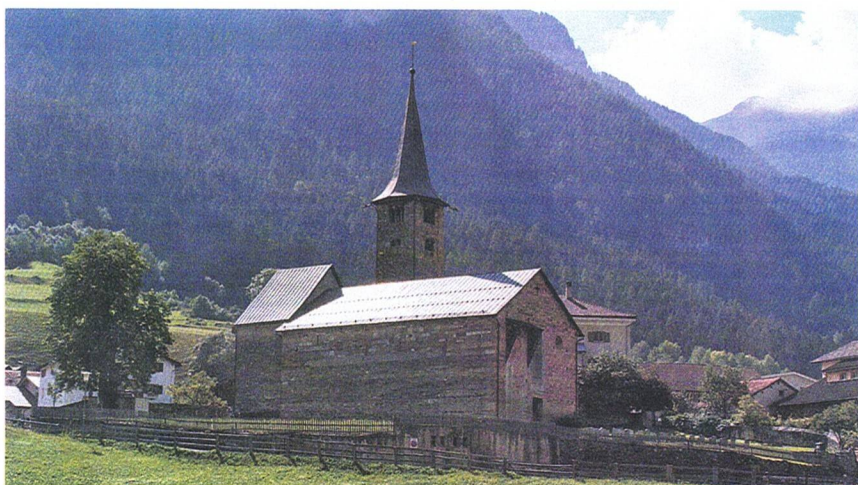
Visualisaziun dallas treis pareis da betun cun vista averta cunter tschiel.

da rimnar igls daners necessaris. Els digl cunsegl da fundaziun èn en tant desilusiunos tgi dallas fundaziuns dumanadas on las plessas refuso ena participaziun finanziaria. E chegl malgro tg'igl cantung scu er las baselgias cantunales on mess igl crap da fundamaint cun en

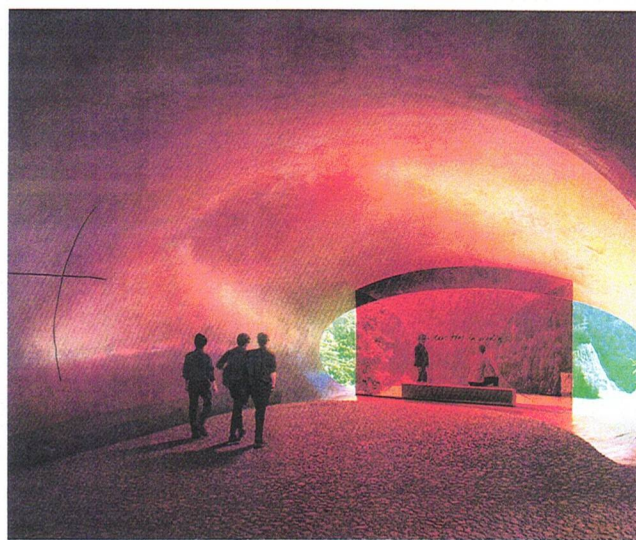
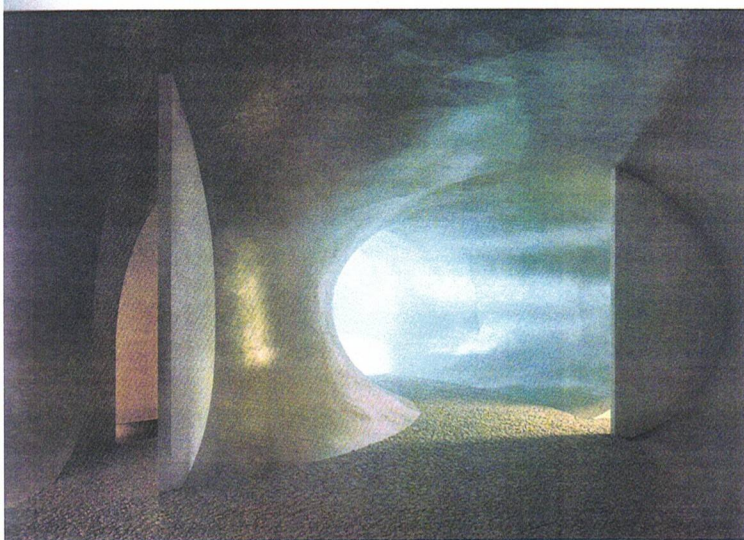
sustign da 400'000 francs. Igl rest è nia rimno anfignen ossa da donatours privats.

La finanziaziun è betg igl sulet obstachel. Cunchegl tgi Andeer è vedlonder da reveder la planisaziun locala sto er igl project baselgia d'autostrada spigtgier. La midada da zona dalla parcella, noua tgi la baselgia duess neir biagida fò part a chella revisiun ed uscheia chinta Cantieni cun la lubientscha da biagier igl pi bod la stad 2026. Igl positiv seia tgi vegian igl consentimaint da prancepi digl uffezi federal da veias scu er digl cumegn d'Andeer pertutgond igl taragn da biagier.

Martin Cantieni, è venavant persvadia tgi la baselgia d'autostrada è en project perfetg per la strategia pigl turissem grischun. La strategia seia gio da promover igl turissem da cultura, er an vista alla situaziun da neiv tgi davainta mintg'onn pi difficila. E cò seian las baselgias da Ziran noua tgi passan mintg'onn bung 5 milliuns viagiaturours e viagiaturours vers sid u nord predestinadas. Cun aveir en project digls architects Herzog e de Meuron, dus architects da renom internaziunal, seia

Baselgia Ziran, vista digl exterior e detagls dallas tavlas digl plafung (© Adrian Michae, CC BY-SA 3.0, commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=17704331, commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=17704315)

Visualisaziun digl intern dalla baselgia da Herzog & de Meuron.

er la radiaziun fitg gronda. Cura tg'igl project seia nia preschento (favrer 2020) seia sto igl eco medial fitg grond, er ordvart la Svizra, accentuescha Martin Cantieni. El è persuadia tgi cun la realisaziun dalla baselgia d'autostrada profitess l'antiera regiun.

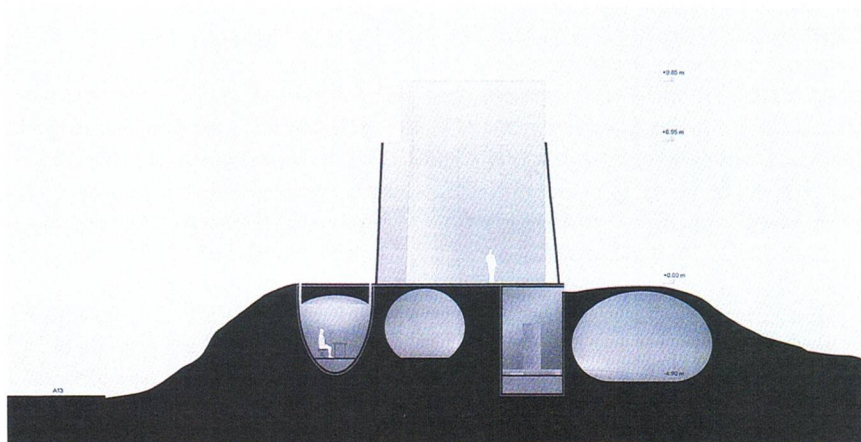
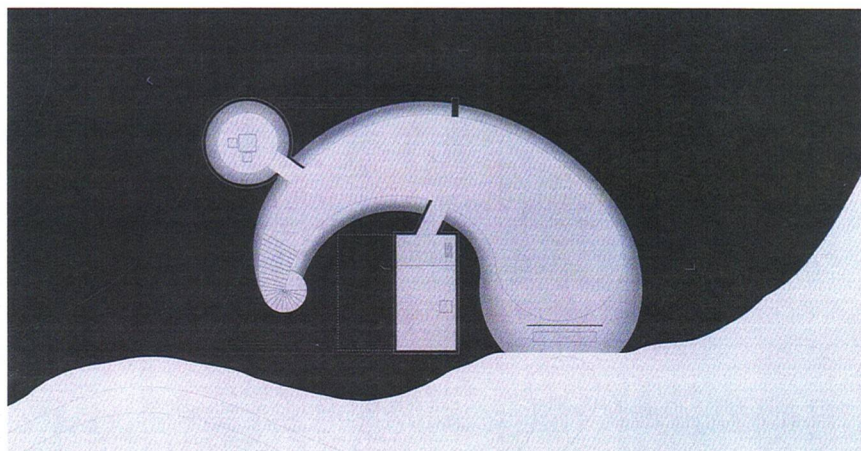
cugl tgaval e galdiva magari igl schurmetg dalla baselgia da Son Martin. La viagiatura sen la A13 passa oz cun 100km/h. Chegl lascha strousch ple taimp per frenar igl auto per galdeir igl cuncontrast tranter tempo e deceleraziun sper veia.

Ulteriouras infurmaziuns davart igl project baselgia d'autostrada cattez sen la paginda d'internet:
www.autobahnkirche.ch

Malgro las sfeedas numnadas resta Martin Cantieni optimistic: «Er schi nous fissan cuntaints sch'igl project s'avanzess pi spert, rastainsa decis d'igl realisar. Ena baselgia ins bieglia pigl etern e cuntrari ad ena tgesa da scola u en spital sto ella er betg esser fittada sen en termin fixo.»

Sch'igl project d'ena baselgias d'autostrada pò propi neir realiso resta oramai avert. Igl cuncontrast tranter la baselgia d'autostrada ad Andeer e la baselgia digl 12avel tschentaner a Ziran fiss an mintga cass fitg interessant. Sch'igls viagiators pigliessan igl taimp da sa farmar e galdeir la bellezza dallas tavlas anticas u la quietezza digl bietg cun furma organica, è en'otra. Dantant tgi las viagiaturas ed igls viagiators digl passo tschartgevan igl schurmetg da Dia per cuntinuar lour viadi vers sid u nord, ègl grev da deir tge tg'igls viagiators e las viagiators dad oz tschertgan sen lour viadi.

La differenzas è numnadamaingt betg angal l'architectura dallas dus baselgias agl our dall'autostrada A13. Anc pi gronda è la moda da viager. Igl viagiatur da pi bod era sen veia a pe u

La gronda part dalla baselgia d'autostrada niss situada sot tera.